

Житомирський медичний інститут
Житомирської обласної ради

Кафедра природничих та соціально-гуманітарних дисциплін

Силабус

освітньої компоненти

«Ріст і розвиток людини»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 223 «Медсестринство»

Освітньо-професійна програма: «Сестринська справа»

Вид освітньої компоненти: вибіркова

Мова викладання: державна

Форма навчання: денна

Затверджено на засіданні кафедри
природничих та соціально-гуманітарних
дисциплін

Протокол №1 від «25» серпня 2022 року

Завідувач кафедри к.п.н., доцент

Круковська І.М.

2022

Загальна інформація про викладача

Назва освітньої компоненти	РІСТ І РОЗВИТОК ЛЮДИНИ
Викладач	Косенко Валентина Миколаївна, викладач, кандидат медичних наук
Профайл викладача	http://www.zhim.org.ua/kaf_p_s_g.php
Контактний телефон	+380931825460
E-mail:	kosenkost@gmail.com
Сторінка освітньої компоненти	в системі Інтранет
Консультації	Консультації: щотижня Онлайн комунікація з використанням відео-або аудіотехнологій (ZOOM, Viber (+380931825460), Skype, електронна пошта) в робочі дні з 9.30 до 16.30

1. Назва освітньої компоненти

«Ріст і розвиток людини»

2. Обсяг освітньої компоненти

Вид заняття	Кількість годин
Лекції	18
Семінарські заняття / практичні / лабораторні	48
Самостійна робота	54

3. Ознаки освітньої компоненти

Рік викладання	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність	Кількість кредитів / годин	Кількість змістових модулів	Вид підсумкового контролю	Обов'язкова / вибіркова
2022	1	2	223«Медсестринство»	4 / 120	4	ПМК	Вибіркова

4. Передумови вивчення освітньої компоненти

- ґрунтується на попередньо вивчених ОК: «Анатомія людини», «Фізіологія людини»;
- інтегрується з такими ОК: «Медична біологія», «Медична та біологічна фізика», ОК клінічно-професійного циклу.

5. Мета й завдання освітньої компоненти

Метою вивчення ОК «Ріст і розвиток людини» є дати здобувачам достатній обсяг знань про особливості розвитку та функцій органів і систем організму людини в різних вікових періодах.

Завдання ОК:

- з'ясувати особливості розвитку і функціонування органів і систем у віковому аспекті;
- ознайомитись із психологічним розвитком людини в різні вікові періоди життя;
- вивчити основні аспекти здоров'я батьків і роль планування сім'ї;
- встановити вплив різних факторів на ріст і розвиток людини;
- одержати навички наукового аналізу та узагальнення явищ та фактів, що спостерігаються;
- забезпечити теоретичну базу для подальшого вивчення інших медико-біологічних дисциплін: патології, мікробіології, біохімії, фармакології, фармакотерапії, клінічної фармації, медичної психології та психіатрії, ряду фармацевтичних дисциплін.

6. Компетентності

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти та Освітньо-професійної програми підготовки бакалавра дана ОК забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей.

Компетентнісний потенціал предмета та результати навчання:

Загальні:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- Здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово;
- Здатність спілкуватися другою мовою;
- Навички використання інформаційних та комунікативних технологій;
- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми та приймати обґрунтовані рішення;
- Навички міжособистісної комунікації, взаємодії;
- Міжособистісна командна робота;

- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні:

- Здатність здійснювати організацію, впровадження та контроль медсестринського процесу;

7. Результати навчання згідно профілю програми, після вивчення освітньої компоненти

- Знаходити рішення у професійній діяльності, мати достатню компетентність у методах самостійних досліджень, бути здатним інтерпретувати їх результати;
- Використовувати знання, вміння та навички з метою розв'язання конкретних задач;
- Аналізувати інформацію, розуміти взаємозв'язки компонентів, оцінювати значимість даних;
- Оцінити, скорегувати очікувані та отримані результати.

8. Методична картка освітньої компоненти

Лекції:

№ з/п	Назва теми
Модуль I	
1	Вікові особливості соматичної та вегетативної нервової системи.
2	Особливості нейроендокринної регуляції процесів росту і розвитку людини. Формування і розвиток скелета у різні періоди життя людини.
3	Вікові особливості системи крові та кровотворення Вікові особливості системи крові, кровотворення, будови та функціонування серцево-судинної системи
4	Особливості органів дихання у віковому аспекті: газообмін, зміни показників зовнішнього і внутрішнього дихання, структурні і функціональні зміни, регуляція дихання.
5	Особливості системи травлення в різні вікові періоди. порожнинне, мембранне, пристінкове травлення, асиміляція харчових інгредієнтів в онтогенезі.
6	Формування і розвиток системи виділення в різні вікові періоди життя. особливості регуляції сечоутворення, основні показники функціонування нирок.
7	Обмін речовин і енергії, терморегуляція і різні періоди життя людини. Механізми регуляції обміну речовин і терморегуляції
Модуль II	
8	Розвиток основних аналізаторів. Вікові особливості будови та функціонування аналізаторів. Вища нервова діяльність та її формування в різні вікові періоди життя людини.
9	Сім'я та шлюб, їх роль у формуванні здоров'я людини. Вплив різних факторів на ріст та розвиток людини. Значення харчування в різні вікові періоди життя.

Практичні заняття:

№ з/п	Назва теми
	Модуль I
1	Вікові особливості соматичної та вегетативної нервової системи.
2	Особливості нейроендокринної регуляції процесів росту і розвитку людини
3	Формування і розвиток скелета у різні періоди життя людини.
4	Вікові особливості системи крові, кровотворення, будови та функціонування серцево-судинної системи (фізико-хімічні, транспортні, захисні особливості згортання крові, тривалість серцевого циклу, об'єми серця і кровообігу, частота пульсу, величини артеріального тиску)
5	Особливості органів дихання у віковому аспекті: газообмін, зміни показників зовнішнього і внутрішнього дихання, структурні і функціональні зміни, регуляція дихання.
6	Особливості системи травлення в різні вікові періоди. порожнинне, мембранне, пристінкове травлення, асиміляція харчових інгредієнтів в онтогенезі
7	Формування і розвиток системи виділення в різні вікові періоди життя. Особливості регуляції сечоутворення, основні показники функціонування нирок.
8	Обмін речовин і енергії, терморегуляція в різні періоди життя людини. Механізми регуляції обміну речовин і терморегуляції
9	ПМК I
10	Розвиток основних аналізаторів. Вікові особливості будови та функціонування аналізаторів.
11	Вища нервова діяльність та її формування в різні вікові періоди життя людини.
12	Емоційний, соціальний і духовний розвиток жінок і чоловіків у репродуктивний період. Статеве життя .
13	Сім'я та шлюб, їх роль у формуванні здоров'я людини.
14	Вплив різних факторів на ріст та розвиток людини. Значення харчування в різні вікові періоди життя.
15	ПМК II

Самостійна робота:

№ п/п	Тема для самостійного вивчення
1	Особливості збудливих тканин в різні періоди онтогенезу.
2	Розвиток і зміни різних відділів центральної нервової системи в різні вікові періоди. Гематоенцефалічний бар'єр новонароджених.

3	Характеристика основних паталогій розвитку і функціонування опорно-рухового апарату в онтогенезі.
4	Характеристика основних паталогій розвитку і функціонування ендокринної системи в онтогенезі.
5	Особливості формування різних видів імунітету в онтогенезі.
6	Зміна геодинамічних показників та властивостей судин в похилому віці.
7	Характеристика основних паталогій розвитку і функціонування органів системи дихання в онтогенезі.
8	Характеристика основних паталогій розвитку і функціонування органів травлення в онтогенезі.
9	Характеристика основних паталогій розвитку і функціонування сечовидільної системи в онтогенезі.
10	Особливості обміну енергії і механізми її регуляції новонароджених та грудних дітей.
11	Особливості розвитку емоцій, пам'яті мови ротягом життєвого циклу. Особливості електроенцефалограми дітей різного віку.
12	Гігієна сну. Сновидіння.
13	Морфо-функціональні особливості смакового та нюхового аналізаторів у людей різного віку.
14	Особливості кольоросприймання в різні вікові періоди.
15	Функціональна асиметрія півкуль головного мозку.
16	Види лікувальних дієт.
17	Особливості неврози і психозів у різні вікові періоди.
18	Переваги грудного вигодовування немовлят.
19	Аномалії статевих хромосом, їх значення для росту і розвитку організму.
20	Аномалії соматичних хромосом.
21	Особливості больового відчуття у віковому аспекті.
22	Добові норми вітамінів, мінеральних речовин, мікроелементів.

9. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, модульний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю ЗВО, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль. Форма контролю: ПМК.

Контроль знань і умінь ЗВО (поточний і підсумковий) з ОК «Ріст і розвиток людини» здійснюється згідно з кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Рейтинг ЗВО із засвоєння навчальної дисципліни визначається за 100 бальною шкалою. Він складається з рейтингу з навчальної дисципліни, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (залік, ПМК) – 40 балів.

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, практичні заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і здобувачів освіти на першому занятті. Рівень знань оцінюється: «відмінно» – ЗВО дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, рішення задач та виконання вправ є правильними, демонструє знання матеріалу підручників, посібників, інструкцій, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформлює завдання, був

присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність і творчість у виконанні групових завдань; «добре» – ЗВО володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій і розрахунків, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність у виконанні групових завдань; «задовільно» – ЗВО дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність, участь у виконанні групових завдань; «незадовільно з можливістю повторного складання» – ЗВО дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, має неповний конспект лекцій, індиферентно або негативно проявляє себе у виконанні групових завдань.

Підсумкова (загальна) оцінка курсу ОК є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення ОК, яка виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі. Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (ПМК) – 40 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі при освітньої компоненти «Ріст і розвиток людини»

Поточний контроль та самостійна робота								ПМК	Сума	Середній рейтинг модулів (залік)	
Модуль 1.											40
Змістовний модуль 1.				Змістовний модуль 2.				ІДРС			
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8				
7	7	7	7	7	7	7	7				
60								ІДРС			
Модуль 2.											
Змістовний модуль 3				Змістовний модуль 4				40	100		
Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14							
11	11	11	11	11							
60											

Оцінювання здобувача відбувається згідно «Положення про організацію освітнього процесу»

Оцінка за національною шкалою	Оцінка ECTS	Визначення оцінки ECTS	Рейтинг здобувача, бали
відмінно	A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 – 100
добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	82 – 89
	C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74 – 81
задовільно	D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64 – 73
	E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60 – 63
незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35-59
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	0-34

10. Політика освітньої компоненти

Політика щодо академічної доброчесності.

Політика освітньої компоненти ґрунтується на засадах академічної доброчесності (сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання) та визначається системою вимог, які викладач ставить до здобувача у вивченні освітньої компоненти (недопущення академічного плагіату, списування, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання, заборона використання додаткових джерел інформації, інтернет ресурсів без вказівки на джерело, використане під час виконання завдання тощо). З метою запобігання, виявлення та протидії академічного плагіату в наукових та навчальних працях викладачів, науково-педагогічних працівників інституту та здобувачів в закладі розроблено «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових і навчальних працях працівників та здобувачів Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради». За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту); позбавлення академічної стипендії.

Політика щодо відвідування.

Політика щодо відвідування усіх форм занять регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Житомирському медичному інституті ЖОР». Здобувач зобов'язаний виконувати правила внутрішнього розпорядку інституту та відвідувати навчальні заняття згідно з розкладом, дотримуватися етичних норм поведінки. Присутність на занятті є обов'язковим компонентом оцінювання.

Політика щодо перескладання.

Порядок відпрацювання пропущених занять з поважних та без поважних причин ЗВО інституту регламентується «Положенням про порядок відпрацювання здобувача освіти Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять».

Політика щодо дедлайнів.

Здобувач освіти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених вивченням освітньої компоненти визначених для виконання усіх видів робіт.

Політика щодо апеляції.

У випадку конфліктної ситуації під час проведення контрольних заходів або за їх результатами, здобувач освіти має право подати апеляцію згідно з «Положенням про апеляцію результатів контрольних заходів знань здобувачами вищої освіти ЖМІ ЖОР» http://www.zhim.org.ua/images/info/pol_apel_rezult.pdf. Заява подається особисто в день оголошення результатів контрольного заходу начальнику навчально-методичного відділу інституту, реєструється в загальному відділі і передається проректору з навчальної роботи та розглядається на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного робочого дня після її подання. Здобувач має право бути присутнім на засіданні апеляційної комісії. При письмовому контрольному заході члени апеляційної комісії, керуючись критеріями оцінювання, з даної ОК детально вивчають та аналізують письмові матеріали контрольного заходу. Повторне чи додаткове опитування здобувача апеляційною комісією заборонено. Результати апеляції оголошуються здобувачу відразу після закінчення розгляду його роботи, про що здобувач особисто робить відповідний запис у протоколі засідання апеляційної комісії.

Політика щодо конфліктних ситуацій.

У ЗВО визначено чіткі механізми та процедури врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних з корупцією, дискримінацією, сексуальними домаганнями та ін. Упроваджено ефективну систему запобігання та виявлення корупції, вживаються заходи, спрямовані на підвищення доброчесності працівників і здобувачів освіти інституту, дотримання правил етичної поведінки, створення додаткових запобіжників вчиненню корупційних дій і пов'язаних із корупцією правопорушень. Рішенням Вченої ради затверджено: Антикорупційну програму <http://www.zhim.org.ua/images/info/antikorruption.pdf>, «Положення про комісію з оцінки корупційних ризиків», http://www.zhim.org.ua/images/info/pol_komisiya_korupcii.pdf, План заходів з виконання антикорупційної програми відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» http://www.zhim.org.ua/images/info/plan_zahodiv_korupciya.pdf, яким передбачено проведення інститутом антикорупційних заходів під час здійснення своїх статутних завдань.

Для вирішення питань, пов'язаних із запобіганням будь-яких форм дискримінації, зокрема і за ознаками статі, в інституті діє «Телефон Довіри», (0412-46-19-62) звернувшись по якому, здобувачі освіти мають можливість отримати анонімну, екстрену, безкоштовну, кваліфіковану допомогу. Створена «Скринька довіри», до якої анонімно можуть звертатись здобувачі ЗВО, залишати там свої скарги чи пропозиції. Також у закладі розроблено План заходів щодо попередження мобінгових/булінгових тенденцій у Житомирському медичному

інституті ЖОР https://www.zhim.org.ua/images/info/polozh_buling.pdf , «Положення про політику запобігання, попередження та боротьби з сексуальними домаганнями і дискримінацією» http://www.zhim.org.ua/images/info/pol_seks_domag.pdf , працює практичний психолог.

11. Рекомендована література

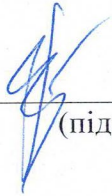
Базова:

1. Антропова Т.О. Обстеження та визначення стану здоров'я: Підручник / Т.О. Антропова та ін. — К.: Медицина, 2018. — 352 с.
2. Губенко І.Я., Шевченко О.Т., Бразалій Л.П., Апшай В.Г. Медсестринський догляд за пацієнтом. — К.: Здоров'я, 2019 — 248 с.
3. Кудрявцева Т.О. Сестринський процес: етапи, зміст, документація: Навч.-метод. посібник. — К.: Здоров'я, 2019. — 96 с.
4. Тарасюк В.С. Ріст і розвиток людини. — К.: Медицина , 2019. — 400 с.
5. Чеботарев Д.Ф., Фролькис В.В., Коркушко О.В. Гериатрия — М.:Медицина, 2016. — 239 с.
6. Шевчук М.Г. Сестринська справа. — К.: Здоров'я, 2016. — 496 с.

Допоміжні:

1. Анатомія та фізіологія з патологією/ За ред. Я.І.Федонюка, Л.С.Білика, Н.Х.Микули.- Тернопіль: Укрмедкнига, 2012.- С.-197, 200-202.
2. Ганонг В.Ф. Фізіологія людини. Перев. з англ. під ред. М.Гжегоцького і ін. Львів: БАК, 2012.-784 с.
3. Возіанова Ж.І. Інфекційні і паразитарні хвороби: В 3 т. — К.: Здоров'я, 2011.
4. Основи загальної і медичної психології / За ред. І.С. Вітенка і О.С. Чабана. Тернопіль: Укрмедкнига, 2014. — 344 с.

Викладач _____

(підпис)